

Zaaknummer	709070
Portefeuillehouder	Hugo Bellaart
Voorstel	Vaststellen Verordening nadeelcompensatie Gooise Meren 2024

Aan de raad,

1. Beslispunten

De 'Verordening nadeelcompensatie Gooise Meren 2024' vast te stellen;

2. Maatschappelijk effect

De dienstverlening aan onze inwoners is adequaat. Onze inwoners kunnen rekenen op een toegankelijk, duidelijk en transparant bestuur en de bijbehorende organisatie.

3. Inleiding

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet (Ow) in werking getreden. Deze wet bundelt en vervangt een groot aantal wetten die betrekking hebben op de openbare ruimte.

Het kan voorkomen dat gemeentelijk handelen of gemeentelijke besluitvorming rechtmatig is maar wel nadeel veroorzaakt. Bij de besluitvorming valt het niet te vermijden dat bepaalde burgers en rechtspersonen er soms nadeel van kunnen ondervinden. Deze negatieve gevolgen kunnen voor sommigen zodanig ingrijpend zijn dat het redelijk is hun passend te compenseren – hun nadeel te verzachten.

In bepaalde gevallen moet dat nadeel worden gecompenseerd. De bekendste in de praktijk van Gooise Meren is de vergoeding van (plan)schade. Schade als gevolg van bijvoorbeeld het vaststellen van een bestemmingsplan, waardoor iemands eigendom minder waard wordt. Voorheen was het compenseren van nadeel ten gevolge van ruimtelijke besluiten geregeld in de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en de daarop gebaseerde Verordening tegemoetkoming planschade Gooise Meren 2016.

Tegelijkertijd met de inwerkingtreding van de Ow wordt de Algemene wet bestuursrecht (Awb) uitgebreid met de Titel 4.5, Nadeelcompensatie. Het nieuwe art. 4:126 bepaalt dat als een bestuursorgaan in de rechtmatige uitoefening van zijn publiekrechtelijke bevoegdheid of taak schade veroorzaakt 'die uitgaat boven het normale maatschappelijke risico en die een benadeelde in vergelijking met anderen onevenredig zwaar treft, (...) het bestuursorgaan de benadeelde desgevraagd een vergoeding toe(kent)'. Deze grondslag is dus ruimer dan die uit de vervallen Wro die alleen gold voor planschade. Onderdeel 4.1 gaat hier nader op in. De Ow kent voor verzoeken 'planschade' een regeling die op een aantal punten afwijkt van de algemene regeling uit de Awb. Omdat de Ow een bijzondere wet is gaat de regeling uit Hoofdstuk 15 voor.

De gemeente kan in een verordening in aanvulling op de regeling in de Ow en Awb nog nadere uitvoeringsregels opnemen. In het verleden heeft de raad de Verordening tegemoetkoming planschade Gooise Meren 2016 vastgesteld. Doel van het voorstel is te komen tot vervanging van deze verordening.

4. Concreet gevolg van dit besluit

Met de inwerkingtreding van de Ow kwam er een algemene nieuwe regeling voor nadeelcompensatie waarin ook de uit de Wro afkomstige regeling voor vergoeding van planschade wordt geregeld. Daarmee kwam de grondslag te vervallen van zowel de huidige Verordening tegemoetkoming planschade Gooise Meren 2016 als de Verlegregeling 2022 en dient de gemeenteraad te besluiten tot het vaststellen van een nieuwe verordening, de Verordening nadeelcompensatie Gooise Meren 2024.

5. Argumenten en onderbouwing

1. Inwerkingtreding van de Omgevingswet maakt een nieuwe verordening noodzakelijk

Met het van kracht worden van de Omgevingswet krijgt deze compensatie een nieuwe wettelijke grondslag. Met het vaststellen van de voorliggende verordening heeft onze gemeente voor alle compensatieverzoeken een passende uitvoeringsregeling. Dit draagt bij aan de transparante en adequate dienstverlening van de gemeente richting haar inwoners en bedrijven.

De oude verordeningen blijven van kracht op verzoeken die hun grondslag vinden in een besluit van voor het in werking treden van de Omgevingswet. Dit is bepaald in de art. 4.16, 4.17 en 4.19 van de Invoeringswet Omgevingswet.

2. Verlegregeling 2022

Gooise Meren kent sinds december 2022 een bijzondere regeling, de Verlegregeling 2022. Op grond van deze verordening beoordeelt de raad een verzoek van een leidingbeheerder om compensatie als hij door de gemeente wordt gedwongen zijn kabel of leiding te verleggen of op te ruimen.

Deze verordening is gebaseerd op de Belemmeringenwet Privaatrecht die door het in werking treden van de Omgevingswet óók is komen te vervallen. Gemeente Gooise Meren houdt evenwel de sterke behoefte aan zo'n specialistische regeling. De huidige is dan ook het resultaat van uitgebreid vooroverleg met nutsbedrijven die kabels en leidingen in onze ondergrond hebben liggen. Intern wordt al gewerkt aan de opvolger van de Verlegregeling 2022 om de periode zo kort mogelijk te laten zijn waarin een compensatieverzoek van een leidingbeheerder formeel moet worden beoordeeld aan de hand van de Verordening nadeelcompensatie. Gooise Meren zal een aanvrager om reden van doelmatigheid en proceseconomie voorstellen in deze tussentijd beoordelingsschema, rekenregels en

voorschriften over toekenning of afwijzing uit die Verlegregeling 2022 inhoudelijk zoveel mogelijk te volgen.

Compensatie nadeel andere gemeentelijke besluiten

Wij hebben op dit moment nog geen verordening nadeelcompensatie. Desondanks kon een benadeelde van een ander besluit dan het vaststellen van een bestemmingsplan – denk aan het afgeven van een omgevingsvergunning – toch om compensatie vragen van uitzonderlijk nadeel door dat besluit. Compensatie voor dit nadeel vond haar grondslag in het evenredigheidsbeginsel uit de Awb. Met het van kracht worden van de voorliggende verordening beschikt Gooise Meren ook voor zulke verzoeken over een transparante uitvoeringsregeling.

6. Houd rekening met en onderbouwing

1. Gooise Meren kent geen vaste adviescommissie

In de verordening is de mogelijkheid opgenomen een adviescommissie in te stellen die over een verzoek om vergoeding van schade adviseert. In het geval van verzoeken om vergoeding van planschade bestaat die commissie in de huidige situatie uit een externe deskundige op het gebied van planschade. Er is geen vaste commissie (plan)schade. Dat is gelet op de frequentie van verzoeken om (plan)schade ook niet nodig. Dat geldt ook voor de overige verzoeken om nadeelcompensatie.

2. Nieuwe verordening is breder dan alleen planschade

De verordening nadeelcompensatie gaat over meer dan alleen vergoeding van planschade – zie onderdeel 5.1. Het kan ook gaan om verkeersbesluiten waardoor iemand schade lijdt of inkomsten derft. Die schade kan voor vergoeding in aanmerking komen. Om die schade goed te kunnen beoordelen is in artikel 3 van de (nieuwe) verordening daarvoor aanvullend een bepaling opgenomen. In dat artikel worden aanvullende indieningsvereisten voorgeschreven voor aanvragen om nadeelcompensatie voor winst- of inkomstenderving, gedeelde huurinkomsten, of de lagere opbrengst bij de verkoop van een bedrijf of een onroerende zaak.

3. Terugwerkende kracht verordening

Door logistieke omstandigheden is het niet mogelijk gebleken het raadsvoorstel nog in het kalenderjaar 2023 te doen behandelen. Daarom bepaalt art. 9, eerste lid, dat de verordening terugwerkt tot 1 januari 2024. Zodoende wordt verzekerd dat verzoeken ingediend tussen 1 januari en de datum van vaststelling door de raad kunnen worden afgedaan op grond van de nieuwe verordening.

4. VNG-model en verordening gemeente Hilversum zijn gebruikt als basis

De voorgestelde verordening wijkt niet af van de modelverordening.

5. De modelverordening biedt een aantal keuzes

- Voor het in behandeling nemen van een aanvraag om schadevergoeding (art. 2) wordt van de aanvrager een tegemoetkoming in de kosten gevraagd. De modelverordening maximaliseert dit recht op € 500. Onze verordening bepaalt deze bijdrage in de kosten op € 300; hetzelfde bedrag als in de bestaande regeling.
- In artikel 4 (Adviescommissie) is in lid 2, onder d. is een bedrag van € 1.000 opgenomen. Als naar verwachting de uit te keren schadevergoeding minder dan dat bedrag zal bedragen, hoeft het bevoegde bestuursorgaan geen advies aan de adviescommissie te vragen. Aanvragen om vergoedingen tot dat bedrag beoordeelt het zelf.
- Artikel 7 (Aanvraag voorschot) gaat over een eventueel uit te keren voorschot. Als redelijkerwijs kan worden aangenomen dat een verplichting tot betaling zal worden vastgesteld, kan een voorschot, al dan niet op aanvraag, worden verstrekt. Er is niet gekozen voor de regel uit de modelverordening waarin een bepaald percentage kan worden opgenomen. De gekozen regel kan naar behoefte in alle gevallen worden ingezet of alleen als sprake is van bijzondere omstandigheden.

7. Duurzaamheid

Niet van toepassing.

8. Financiële onderbouwing

Het vaststellen van de Verordening nadeelcompensatie Gooise Meren 2024 heeft geen directe financiële gevolgen. Het gaat primair om vervanging van een bestaande verordening. De aanvullende regel over indieningsvereisten voor een aanvraag om nadeelcompensatie heeft ook geen financiële gevolgen voor de gemeente.

9. Communicatie en participatie

De Verordening nadeelcompensatie Gooise Meren 2024 plaatsen we op onze gemeentelijke website. Ook wordt het besluit van de gemeenteraad, met de verordening, officieel bekend gemaakt in het Digitale gemeenteblad en is het terug te vinden op www.overheid.nl.

10. Uitvoering/ tijdpad/evaluatie

De 'Verordening nadeelcompensatie Gooise Meren 2024' treedt na besluitvorming met terugwerkende kracht in werking per 1 januari 2024 (de datum dat de Omgevingswet in werking is getreden). Op dat moment komt de 'Verordening tegemoetkoming planschade Gooise Meren 2016' te vervallen.

Zo mogelijk nog dit jaar wordt u ter vaststelling de opvolgende verordening aangeboden die in de plaatst treedt van de vervallen Verlegregeling 2022.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

drs. E.M. Voorhorst,
Gemeentesecretaris

drs. H.M.W. ter Heegde,
Burgemeester

Bijlage(n)
Verordening nadeelcompensatie Gooise Meren 2024

De Raad Gooise Meren

Gelezen het voorstel 'Vaststellen Verordening nadeelcompensatie Gooise Meren 2024' met zaaknummer 709070 van het college van burgemeester en wethouders,

Besluit

De 'Verordening nadeelcompensatie Gooise Meren 2024' vast te stellen;

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van de gemeente Gooise Meren,
gehouden op *(datum wordt ingevuld door de griffie)*

De griffier

De voorzitter

Mevrouw drs. M.G. Knibbe

drs. H.M.W. ter Heegde